

[Landbrugsministeren.]

må imidlertid anses for lige så rimeligt, at bøder, der pålægges for andre overtrædelser af de i medfør af loven fastsatte bestemmelser, anvendes til nedsættelse af statskassens udgifter ved kontrollen med disse bestemmelsers overholdelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til det fremsatte lovforslag, skal jeg tillade mig at anbefale forslaget til en hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Forhandlingen om skolelovsforslagene genoptoges.

(Foregående forhandling findes i tidenden sp. 4173).

Helge Larsen: Det er nærliggende, når vi nu står ved afslutningen af adskillige års debat om skolens ordning, da at se, hvor langt man er nået med løsningen af de problemer, der har givet anledning til debatten, og de lovforslag, vi i dag behandler.

Det har jo ikke været sådan, at de, der havde ønske om én af disse ændringer, også delte ønskerne om de andre ændringer. Heri har den største vanskelighed ved at nå et resultat ligget, og der er grund til i dag at sige den højttærede undervisningsminister tak for hans forhandlingsvilje og forhandlingsevne og ligeledes sige tak til embedsmændene, der har bistået ved udformningen af lovforslagene og ændringsforslagene, samt at rette en tak til Danmarks Lærerforening for dens bidrag til forhandlingernes heldige forløb. Ganske vist er der i de seneste dage kommet et par resolutioner fra Danmarks Lærerforening, som kan give anledning til et par yderligere bemærkninger, men det skal jeg vende tilbage til senere.

Ingen har vel fuldt ud opnået, hvad de gerne ville, men, som det er fremgået af de bemærkninger, de ærede medlemmer hr. Horn og hr. Hartling har gjort, er der opnået enighed om væsentlige ændringer i og betydelige forbedringer af den danske skolestruktur. Et afgørende fremskridt er det, at landkommunerne nu kan føje en 3-årig realafdeling til den 7-årige barneskole og gøre det enten alene eller gennem et skoleforbund, og at der endvidere åbnes adgang til at centralisere undervisningen i de fag, hvor en forberedelse er nødvendig for over-

gang til realafdelingen. Landkommunernes børn får herigennem samme adgang til realeksamen, som byskolens børn har haft. Herved fjernes en ulighed i uddannelsesmulighederne i by og på land, som længe har været til skade for landsbyskolen og for landkommunernes børn.

Et andet væsentligt fremskridt er bestemmelsen om den gradvise nedsættelse af klassekvotienten. Jeg ved vel, at der blandt lærere ikke er absolut tilfredshed med denne nedsættelse. Man finder ikke, at den går langt nok, og jeg erkender, at det ville være ønskeligt at komme endnu længere ned, men det er et økonomisk spørgsmål og et spørgsmål om lærerkræfter. I øvrigt er det et spørgsmål, som kommunerne selv har væsentlig indflydelse på, og vil en kommune ofre det, det koster, vil man kunne få en lavere klassekvotient.

Et tredje og betydeligt fremskridt er udbygningen af det 8. og 9. skoleår for de børn, der ikke søger realafdelingen. Hverken det 8. eller det 9. skoleår bliver tvungent for børnene, og undervisningspligten ophører således stadig i 14 års alderen. Der er imidlertid i lovforslaget givet væsentlige tilskyndelser til oprettelse af 8. klasser og til deltagelse i 9. klasser; jeg håber, at det tilbud, der her gives børnene og deres forældre, må blive benyttet i videst mulig udstrækning, og at der fra erhvervslivet vil blive vist påskønnelse af den videregående uddannelse, som børn, der vælger 8. og 9. klasserne, vil tilegne sig. Jeg håber også, at skolemyndighederne vil vie undervisningen af de børn, der ikke går i realafdelingen, al mulig opmærksomhed og ikke være karrige med midler, der kan effektivisere denne undervisning. Jeg ved, at statskonsulenten for folkeskolen, K. Helveg Petersen, ser en meget stor opgave i, at de nye muligheder for undervisningen af disse børn udnyttes til bunds. Jeg føler mig overbevist om, at der herved skabes bedre balance mellem den teoretiske undervisning, der fører frem til realeksamen, og den mere praktisk betonedede undervisning, der forbereder til lærepladser i erhvervslivet. Netop 8. og 9. klasserne vil kunne fastholde og udbygge børnenes dansk- og regnekundskaber, der ofte svækkes i det par år, der nu hyppigt går fra børnenes udgang af skolen i 14 års alderen til deres